

ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง
อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

**Public Opinion regarding Work Performance upon Good Governance Principle of the
Thachamoung Sub-District Administrative Organization, Rattaphum District,
Songkhla Province**

**ธัญญรัตน์ ทองขาว
Thanyarat Thongkhaw**

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Public Administration

Prince of Songkla University

2563

ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง
อำเภอรัษฎา จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

**Public Opinion regarding Work Performance upon Good Governance Principle of the
Thachamoung Sub-District Administrative Organization, Rattaphum District,
Songkhla Province**

ชัยยุทธน์ ทองขาว

Thanyarat Thongkhaw

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University**

2563

ชื่อสารนิพนธ์ ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ทำชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

ผู้เขียน ธัญญรัตน์ ทองขาว

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำชะมวง ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบ อันได้แก่ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลทำชะมวง จำนวน 389 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ค่าทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่า t-test และ ค่า F-test

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของ อบต. ทำชะมวงตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใสตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของ อบต. ทำชะมวง จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. ทำชะมวงที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของ อบต. ทำชะมวงตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของ อบต. ทำชะมวงตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับ อบต. ทำชะมวงที่ควรปรับปรุง คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม และหลักความโปร่งใส ซึ่ง อบต. ทำชะมวงควรมีการพัฒนาการสื่อสารโดยการใช้ช่องทางในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารต่างๆ กับประชาชนให้เพิ่มขึ้น เช่น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางแอปพลิเคชัน ไลน์ เฟซบุ๊ก โดยใช้รูปแบบที่น่าสนใจ เช่น การทำคลิปวิดีโอสั้นใน

การนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม จะทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นช่องทางที่ประชาชนจะสอบถาม เสนอแนะ หรือค้นคว้าหาข้อเท็จจริง ตรวจสอบการทำงานของอบต. ทำชะมวงได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลที่ดียิ่งขึ้นในการบริหารจัดการตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

Minor Thesis Title	Public Opinion regarding Work Performance upon Good Governance Principle of the Thachamoung Sub-District Administrative Organization, Rattaphum District, Songkhla Province
Author	Miss Thanyarat Thongkhaw
Major Program	Public Administration
Academic Year	2019

ABSTRACT

This research aimed to study the level of people's opinions on the performance of Thachamouang Subdistrict Administrative Organization (SAO) according to the 6 principles of good governance: moral principles, rule of law, participation, responsibility, worthiness, and transparency. Also, it was to compare the public opinions on the performance according to the good governance principles, divided the personal factors: gender, age, education level, religion, occupation, income, membership of a club or development group in the area, and participation in activities organized by SAO. The data were collected from the 389 samples who were the people living in Thachamouang Subdistrict, Rattaphum District, Songkhla Province by using questionnaire. The data were then analyzed using Frequency, Mean, Standard Deviation, t-test and the F-test.

The results showed that the people had opinions about the performance of SAO based on the principles of good governance at a medium level. Governance of rule of law was at the highest mean, followed by responsibility, worthiness, participation, moral principle and transparency, respectively. When comparing the opinions of the public on the performance of SAO classified by the personal characteristics, it was found that gender, occupation, income, religion, membership in clubs or development groups in the area and participation in the activities organized by SAO were different. There was the opinion over the performance of SAO at no difference which was inconsistent with the hypothesis set. The people with different age, educational level would have a different opinion on the performance of SAO at statistically significant 0.05 which was consistent with the research hypothesis.

The suggestions from the findings for the improvement of good management in local government administration of SAO included developing communication through the use of various communication channels with the public. For instance, there should be short video clips for presenting information and news to cover all groups of people. This would make people able to access the information more easily and have more opportunities for participation. It can also be used as a channel for people to inquire, suggest or research facts, monitor the work performance of Thachamouang Subdistrict Administrative Organization more easily. This will result in better management according to the principles of good governance.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่ายซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้ คำแนะนำ และดูแลเป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจและมีประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จัทรมณี ตระกูลมุกดา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร คุณวิจิต ที่ได้กรุณาสละเวลามาร่วมเป็นกรรมการร่วมในการสอบสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จัทรมณี ตระกูลมุกดา ดร.สิริวิทย์ อีสโร และ ดร.ฤชดา เทพยากุล

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุก ๆ ท่าน ผู้ที่ได้สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาให้

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และคณะวิทยาการจัดการ ที่ได้เป็นสถานที่ให้ความรู้

ขอขอบพระคุณพี่น้องปณิญาโทรทัศน์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจอยู่เคียงข้างกันเสมอมา

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ที่ให้ข้อมูลที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการศึกษา และขอขอบพระคุณประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามการวิจัย

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยให้กำลังใจให้ความเข้าใจคอยช่วยเหลือรวมทั้งเป็นผู้สนับสนุนในการเก็บข้อมูล คอยอยู่เคียงข้างเป็นกำลังใจสำคัญยามที่เหนื่อยล้าให้มีความพยายาม มีแรงกายแรงใจที่จะลุกขึ้นสู้กับอุปสรรคทั้งหมด ส่งผลให้มีกำลังใจศึกษาจนสำเร็จดังปรารถนา

หากประโยชน์ใด ๆ อันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับทุกคนที่เกี่ยวข้องทุกคนที่คอยสนับสนุน คอยช่วยเหลือ ตลอดจน บิดา มารดา คณาจารย์ เพื่อน พี่ น้อง และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธัญญรัตน์ ทองขาว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	5
1.3 คำถามการวิจัย	6
1.4 สมมติฐาน	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 ขอบเขตการวิจัย	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	9
2.1.1 ความหมายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	9
2.1.2 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	11
2.1.3 การจัดทำบริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	11
2.1.4 ลักษณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย	12
2.2 แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล	14
2.2.1 องค์ประกอบของธรรมาภิบาล	16
2.2.2 ความสำคัญของธรรมาภิบาลต่อการบริหารภาครัฐ	20
2.2.3 ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล	21
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
3.1 การออกแบบการวิจัย	26
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 แบบแผนการวิจัย	28
3.5 เครื่องมือในการวิจัย	28
3.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การจัดทำ IOC	30
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	34
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล	37
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลและผลการทดสอบสมมติฐาน	41
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
5.1 สรุปผลการวิจัย	49
5.2 อภิปรายผล	51
5.3 ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก: แบบสอบถาม	67
ประวัติผู้เขียน	73

รายการตาราง

ตาราง	หน้า	
1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	34
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน	37
3	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามเพศ ด้วยค่าสถิติที (Independent sample t-test)	41
4	วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. ด้วยค่าสถิติที (Independent sample t-test)	42
5	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอายุ โดยสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) โดยค่า F-test	42
6	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่อายุ กับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล	43
7	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามระดับการศึกษา	44
8	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระดับการศึกษา กับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล	44
9	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอาชีพ	45

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกศาสนา	46
11	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามรายได้	46
12	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามการเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่	47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ธรรมาภิบาลจัดเป็นแนวคิดที่สำคัญในการบริหารงานและการปกครอง ในปัจจุบัน แนวคิดธรรมาภิบาลได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายตั้งแต่ภายหลังประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 เป็นต้นมา ทั้งนี้ในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจาก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ระบุให้รัฐบาลไทยนั้นจะต้องสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ แนวทางธรรมาภิบาลจึงได้ถูกนำมาใช้ เพื่อการดำเนินการและแก้ปัญหาในการบริหารจัดการองค์กร และปรับปรุงประสิทธิภาพต่าง ๆ ในการบริหาร ซึ่งจะอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดด้านธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึง ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้สึกสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเสียหายในภาวะวิกฤติ ภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความมีส่วนร่วม และความโปร่งใส อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นพระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน

การบริหารจัดการที่ดีคือหลักการบริหารที่มุ่งเน้นหลักการทำงาน ซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้ว จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ซึ่งปัจจุบันการบริหารงานในภาครัฐนั้นได้รับความสนใจอย่างมากจากประชาชน ในเรื่องของความโปร่งใสในการดำเนินงาน ดังนั้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในหน่วยงานภาครัฐ ก็เพื่อที่จะให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธาว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของหน่วยงานภาครัฐจะลดลง ซึ่งสิ่งที่จำเป็นในการบริหารงานของหน่วยงานในภาครัฐ ได้แก่ ภาระรับผิดชอบ (Accountability) ความโปร่งใส (Transparency) การปราบปรามการทุจริตและการประพฤติ

มิชอบ (Anti-Corruption) การสร้างการมีส่วนร่วม (Participation) การสร้างกรอบทางกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม (The Rule of Law) การตอบสนองที่ทันการ (Responsiveness) ความเห็นชอบร่วมกัน (Consensus Oriented) ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) ความเสมอภาค (Equity) ซึ่งหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมี 6 ประการ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย

2. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยมีการให้และการรับข้อมูลที่สะดวกเป็นจริง ทันการณ์ ตรงไปตรงมา มีที่มาที่ไปที่ชัดเจนและเท่าเทียม และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

3. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ นอกจากนี้ยังรวมถึงการร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบต่อผลของการกระทำนั้น

4. หลักความรับผิดชอบตรวจสอบได้ ได้แก่ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้เป็นการสร้างกลไกให้มีผู้รับผิดชอบ ตระหนักในหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

5. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

6. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สำนึกในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

หลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในหลายภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ และหนึ่งในองค์กรภาครัฐที่ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการดำเนินงานคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการปกครองท้องถิ่น จัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบ การปกครองท้องถิ่น (Local Government) เป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับพื้นฐานของประเทศ การปกครองท้องถิ่นที่ปกครองโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

เกิดขึ้นเพื่อลดปัญหาและข้อจำกัดในการบริหารงานของรัฐบาลส่วนกลาง ที่ไม่สามารถดูแลประชาชนทั้งประเทศได้ทั่วถึง การปกครองท้องถิ่นยังมีความสำคัญในฐานะเป็นกลไกในการกระจายทรัพยากรการพัฒนาของรัฐไปสู่ชนบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีการกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่และมีอำนาจในการบริหารจัดการตนเอง ผู้บริหารท้องถิ่นจึงจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานของท้องถิ่นให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม และดำเนินการบริหารท้องถิ่นโดยมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องกำกับด้วย การบริหารท้องถิ่นจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ดังนั้นการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ เพราะในด้านการปกครองท้องถิ่นถือว่าเป็นกลไกทางการปกครองที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาในระดับพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ การเงินการคลัง การบริหารงานบุคคล ซึ่งมีอำนาจโดยเฉพาะ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศ ดังนั้นในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี เป็นหลักการบริหารในการปกครองประเทศให้เกิดความสงบสุขโดยยึดหลักพื้นฐาน 6 ประการ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญและนำไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งพื้นที่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ก็มีความเหมือนและแตกต่างกันออกไป

พื้นที่เขตอำเภอรัตถุมิ จังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกสุดของจังหวัดสงขลา ติดต่อกับอำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เป็นอำเภอที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ อำเภอรัตถุมิมีพื้นที่ประมาณ 517.69 ตารางกิโลเมตร มี 5 ตำบล คือ ตำบลกำแพงเพชร ตำบลควนรู ตำบลคูหาใต้ ตำบลท่าชะมวง และตำบลเขาพระ มีประชากรทั้งหมดประมาณ 60,327 คน ท้องที่อำเภอรัตถุมิประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลกำแพงเพชร เทศบาลตำบลกำแพงเพชร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกำแพงเพชร (เฉพาะนอกเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร) เทศบาลตำบลนาสีทอง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลเขาพระ เทศบาลตำบลคูหาใต้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคูหาใต้ทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าชะมวงทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลควนรู ครอบคลุมพื้นที่ตำบลควนรูทั้งตำบล และองค์การบริหารส่วน

ตำบลเขาพระ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเขาพระ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลนาสีทอง) จะเห็นได้ว่าพื้นที่อำเภอรัตนภูมิมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 3 แห่ง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่งที่มีภารกิจหลักคือ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและการสาธารณสุขปโภค การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาด้านทรัพยากรบุคคล การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาการเมืองและการบริหาร ฯลฯ องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอรัตนภูมิมีความโดดเด่นที่แตกต่างกัน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีความโดดเด่นในด้านการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีในปี พ.ศ.2558 และ พ.ศ.2562 องค์การบริหารส่วนตำบลควนรูมีความโดดเด่นในด้านการเมืองท้องถิ่น ได้รับยกย่องให้เป็นชุมชนต้นแบบและต่อมากลายมาเป็นสภาองค์กรชุมชนลำดับที่ 2 ของประเทศ และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระมีความโดดเด่นในด้านการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม ได้รับเกียรติบัตรจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จังหวัดสงขลา ด้านมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในระดับสูงมาก ดังนั้นจึงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวตามแนวทางการหลักธรรมาภิบาล

การส่งเสริมศักยภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความพร้อมในการดำเนินการให้บริการประชาชน เป้าหมายและวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี อันหมายถึงการจัดการที่ดีในทุก ๆ ด้าน เมื่อเกิดการบริหารจัดการที่ดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะสามารถบริหารจัดการท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพโดยประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดเกณฑ์ชี้วัด และแนวทางการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการบริหารจัดการที่ดี โดยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายในการสนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานไปสู่การบริหารจัดการที่ดี รัฐบาลจึงได้จัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรางวัลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อประกาศเกียรติคุณและยกย่องในความมุ่งมั่นที่ได้มีการพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอ

รัตภูมิ จังหวัดสงขลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปี พ.ศ.2558 และ พ.ศ.2562

การศึกษานี้ได้ให้ความสนใจต่อการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ว่าแท้จริงแล้วในการบริหารจัดการ ความพยายามเข้าถึงปัญหา ทำการแก้ไข พัฒนาความเจริญอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา นั้น เป็นไปในลักษณะใดและอยู่ในระดับใด โดยพิจารณาจากมุมมองของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา การพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี ในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอ รัตภูมิ จังหวัดสงขลา ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต.
3. เพื่อเสนอแนะปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

1.3 คำถามการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้กำหนดคำถามในการวิจัยว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบ อยู่ในระดับใด

2. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันหรือไม่

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยนี้ มีการกำหนดสมมติฐานดังนี้

1. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ที่แตกต่างกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้ ได้แก่

1. ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

2. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยการตอบแบบสอบถามจำนวน 389 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

4. ขอบเขตช่วงเวลาในการศึกษา

ขอบเขตช่วงเวลาในการศึกษาได้เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2562 จนถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2563

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นของประชาชน หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ที่มีทะเบียนบ้านอยู่ภายในเขตตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

2. ธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการพื้นฐานในการบริหารงาน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งหน่วยงานภาครัฐจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี

2.1 หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม การไม่เลือกปฏิบัติ และการที่สังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย

2.2 หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยมีการให้และการรับข้อมูลที่สะดวกเป็นจริง ตรงไปตรงมา ทันท่วงที มีที่มาที่ไปที่ชัดเจน และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

2.3 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็น ในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสำคัญของประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การแจ้งความเห็น การแสดงประชามติ การประชาพิจารณ์ การไต่สวนสาธารณะ รวมไปถึงการร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบต่อผลของการกระทำนั้น

2.4 หลักความรับผิดชอบตรวจสอบได้ หมายถึง ความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้เป็นการสร้างกลไกให้ผู้รับผิดชอบ ตระหนักในหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา รวมถึงการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

2.5 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

2.6 หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม มีสำนึกในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ชยัน อุตุน มีระเบียบวินัย และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.1 ความหมายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.2 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.3 การจัดทำบริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.4 ลักษณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

2.2 แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล

2.2.1 ความหมายของธรรมาภิบาล

2.2.2 องค์ประกอบของธรรมาภิบาล

2.2.3 ความสำคัญของธรรมาภิบาลต่อการบริหารภาครัฐ

2.2.4 ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4 ตัวแปรและกรอบแนวคิด

2.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.1 ความหมายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2547) ได้ให้คำนิยามถึง การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองกันเอง หรือการปกครองตนเองโดยประชาชนภายในท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีพื้นฐานมาจากหลักการกระจายอำนาจการปกครอง

(Decentralization) ที่หมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจการปกครองให้องค์กรอื่นๆ ที่ไม่ใช่องค์กรส่วนกลางในการจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

โกวิท พวงงาม (2552) ได้สรุปหลักการปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนนั้นอาจจะแตกต่างกันด้านความเจริญหรือขนาดของพื้นที่ หรือจำนวนประชากร

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามเหมาะสม คือ อำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นจะต้องมีขอบเขตพอสมควร หากมีอำนาจมากเกินไปโดยไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็จะเป็นรัฐอธิปไตย ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล โดยอำนาจของท้องถิ่นมีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ

3. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและปกครองตนเอง โดยองค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่นจะแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ

4. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวคิดที่ว่าประชาชนเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง ดังนั้นหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงาน นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีความเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

5. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง โดยสิทธิตามกฎหมายสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่ และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ข้อบังคับ เทศบัญญัติ เป็นต้น

2. สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

(โกวิท พวงงาม, 2552)

กล่าวโดยสรุปองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้นๆ ได้เลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อเลือกผู้บริหารท้องถิ่นอีกทีหนึ่ง

2.1.2 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะเป็นสถาบันสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในสิทธิหน้าที่ของพลเมือง อันจะนำไปสู่ความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนในการรับรู้ปัญหาอุปสรรค และช่วยแก้ไขป้องกันปัญหาของท้องถิ่นตน

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง และการบริหารของประเทศในอนาคต

6. การปกครองท้องถิ่นจะสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง (โกวิท พวงงาม, 2552)

สรุปได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญ คือ การปกครองท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2.1.3 การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับสาธารณะสมบัติของแผ่นดินอย่างกว้างขวาง (เขตอำนาจ) และทั่วถึง (เขตพื้นที่) ทั้งในแง่อำนาจตามกฎหมายในแต่ละฉบับและการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับมอบหมายภายในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง หรือแม้กระทั่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องอยู่ภายใต้กฎหมายขององค์กรอื่นในฐานะผู้ถูกใช้บังคับกฎหมายอื่น ๆ ด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการจัดบริการสาธารณะ การบริหาร การเงินการคลัง การบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ของ

ตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วย (ธรรมรังสี วรณโก, 2550)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะหลากหลายประเภท เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ ทั้งมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และยังเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิด เด็กและเยาวชน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ ยกตัวอย่างเช่น การสร้างทางเดิน ทางเท้า สะพาน ถนน ทางระบายน้ำ การจัดการสถานีขนส่งทางบกและทางน้ำ การจัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ การจัดให้มีตลาด การจัดให้มีไฟฟ้า ประปา น้ำสะอาด จัดให้มีห้องน้ำสาธารณะ การจัดการขยะมูลฝอย การบำบัดน้ำเสีย การผังเมือง การควบคุมอาคาร การสังคมสงเคราะห์ การจัดการศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การส่งเสริมการท่องเที่ยว การส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมการกีฬา การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การสาธารณสุขขั้นมูลฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อม การดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ การดูแลโบราณสถาน การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น (อรทัย ก๊กผล, 2561)

สรุปได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกด้าน และมีความเป็นอิสระในการจัดบริการสาธารณะ การบริหาร การเงินการคลัง การบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนด

2.1.4 ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป อันประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งขึ้น โดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ แต่ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปอาจจะมีหลายประเภทก็ได้ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปของประเทศไทยจะมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภท ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (นคร/เมือง/ตำบล) และองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งในแต่ละประเภทจะมีการกำหนดลักษณะ หรือองค์ประกอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ คือ จะมีกฎหมายกำหนดวิธีการในการจัดตั้ง รูปแบบการบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ วิธีการในการจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การคลังและงบประมาณเป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะหรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป ความแตกต่างนี้สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ เอง เช่น เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เป็นท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นต้น โดยลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้นทำให้การใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไปไม่เหมาะสม ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการคิดค้นหารูปแบบการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา (วุฒิสาร ตันไชย, 2546)

สรุปได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป อันประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งแตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เพราะเป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เป็นท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นต้น

2.2 แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล

แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล (Good Governance) บางครั้งเรียกแนวความคิดนี้ว่า แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี แนวความคิดนี้ได้รับการผลักดันโดยธนาคารโลก ในการมุ่งเน้นให้ระบบการบริหารงานของราชการได้รับความศรัทธาและเชื่อถือจากประชาชนอย่างแท้จริง ตลอดจนยังผลให้ประเทศพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งสาระสำคัญของแนวความคิดนี้ประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมและความพร้อมที่จะสามารถรับการตรวจสอบได้ในตลอดเวลา
2. ความโปร่งใสจากกระบวนการบริหารจัดการในทุกขั้นตอน
3. การกระจายอำนาจ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคล่องตัวและความรวดเร็วในการบริหารงานทุกระดับ ทำให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของภาครัฐ
4. การให้อำนาจแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับผิดชอบตนเอง และมีอำนาจในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น และมีอำนาจในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาครัฐได้
5. การมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานภายในองค์กรและระหว่างองค์กร การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะก่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม และเกิดลักษณะของการทำงานสื่อสารสองทาง คือ มีทั้งลักษณะการสั่งการจากเบื้องบน และการนำเสนอจากระดับล่างไปสู่ระดับบน ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้นภายในหน่วยงานได้
6. หลักนิติธรรม การบริหารโดยยึดหลักที่มีความถูกต้องตามกฎหมาย จะช่วยลดความขัดแย้งในองค์กรและในสังคมได้
7. การตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการนั้น ข้าราชการจะต้องมีทัศนคติที่ว่าผู้มาขอรับบริการนั้นเปรียบเสมือนลูกค้า จะต้องยึดประชาชนหรือผู้มาขอรับบริการมากกว่าที่จะมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้บังคับบัญชา
8. หลักจริยธรรม องค์กรที่บุคลากรทุกระดับในองค์กรเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ย่อมจะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง มีภาพลักษณ์ที่ดี (บุญเกียรติ การะเวกพันธ์ุ, 2558)

สรุปได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้ระบบการบริหารงานของราชการเป็นระบบที่มีการบริหารจัดการที่ดี ได้รับความศรัทธาและเชื่อถือจากประชาชนอย่างแท้จริง และยังผลให้ประเทศพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 2542 ให้ความหมายของธรรมาภิบาลว่า หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน

ธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี คือหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นหลักการโดยมิใช่หลักการที่เป็นรูปแบบทฤษฎีการบริหารงาน แต่เป็นหลักการทำงาน ซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้ว จะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ซึ่งการบริหารที่ดีข้างต้นประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม (Rule of Law)
2. หลักคุณธรรม (Ethics)
3. หลักความโปร่งใส (Transparency)
4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
5. หลักความรับผิดชอบ (Accountability)
6. หลักความคุ้มค่า (Value of Money)

ธีรยุทธ์ บุญมี (2540) ได้เสนอแนวคิดธรรมรัฐแห่งชาติ เป็นหลักสำคัญที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการเพิ่มทุนทางสังคม ทุนทางการเมือง และทุนทางวัฒนธรรม เป็นการบริหารจัดการสาธารณะที่เน้นความร่วมมือระหว่างภาคีต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ซึ่งจะนำไปสู่ความไว้วางใจต่อกัน บ่มเพาะกำลังขวัญที่ดี เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อันจะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจว่าจะสามารถดำรงชีพอยู่ได้ ธรรมรัฐแห่งชาติจึงเป็นการปฏิสังสรรค์ระหว่างภาคีต่างๆ ที่ร่วมมือกันเพื่อ

ก่อให้เกิดการกำกับติดตามการบริหารรัฐกิจที่มีความโปร่งใส มีสำนึกรับผิดชอบ มีความยุติธรรม มีประสิทธิภาพและได้รับความ ชอบธรรม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการมีภารกิจหลักในการส่งเสริมให้ระบบราชการไทยนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จำนวน 10 ประการ คือ

1. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
2. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
3. หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for Money)
4. หลักความเสมอภาค (Equity)
5. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)
6. หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability)
7. หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)
8. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
9. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
10. หลักนิติธรรม (Rule of Law)

สรุปได้ว่าธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นหลักการทำงานซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้ว จะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ประกอบด้วย 6 หลักที่ทุกสำนักกำหนดไว้ตรงกันคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

2.2.1 องค์ประกอบของธรรมาภิบาล

หลังจากธนาคารโลกได้เผยแพร่รายงานเรื่อง Sub – Sahara From Crisis to Sustainable Growth ทำให้แนวคิดธรรมาภิบาล ได้รับความสนใจและมีการจัดทำองค์ประกอบของธรรมาภิบาลขึ้นในหลายองค์การเช่น United Nation Development Programme (UNDP) (World

Bank, 2535 อ้างถึงใน ดวงตา ราชอาณาจักร, 2558) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการพัฒนาในประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดองค์ประกอบธรรมาภิบาลดังนี้

1. หลักประสิทธิผล คือ ต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกรมฯ มีการวางเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. หลักประสิทธิภาพ คือ มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพ คุ่มค่าการลงทุนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม รวมทั้งต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและ ลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ซ้ำซ้อนและไม่มีความจำเป็น

3. หลักการตอบสนอง คือ ต้องมาสารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

4. หลักการรับผิดชอบ คือ ต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใดที่อาจเกิดขึ้น

5. หลักความโปร่งใส คือ ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปได้โดยง่าย

6. หลักการมีส่วนร่วม คือ ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหาร่วมกันในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน

7. หลักการกระจายอำนาจ คือ ควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการถ่ายโอนบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

8. หลักนิติธรรม คือ ต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

9. หลักความเสมอภาค คือ ต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านเพศ ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา อายุ สภาพทางการหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงโอกาสความทัดเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2545)

องค์ประกอบของธรรมาภิบาลตามความหมายของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) ประชาชนทั้งชายและหญิงมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือทางอ้อมโดยผ่านสถาบันต่าง ๆ ที่มีอำนาจอันชอบธรรม (Legitimate Intermediate Institution)

2. กฎหมายที่ยุติธรรม (Rule of Law) การปกครองประเทศจะใช้กฎหมายเป็นบรรทัดฐานและทุกคนเคารพกฎหมาย โดยที่กรอบของกฎหมายที่ใช้ในประเทศต้องมีความยุติธรรมและถูกบังคับใช้กับคนกลุ่มต่าง ๆ อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

3. ความเปิดเผย โปร่งใส (Transparency) กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในสังคมสามารถถ่ายโอนได้อย่างเป็นอิสระ (Free Flow of Information) ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของทางราชการได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

4. การมีฉันทามติร่วมในสังคม (Consensus Orientation) การตัดสินใจดำเนินนโยบายใด ๆ ของภาครัฐ ต้องมีการประสานความต้องการหรือผลประโยชน์ที่แตกต่างของกลุ่มคนในสังคม ให้เกิดเป็นความเห็นร่วมกัน (Broad Consensus) บนพื้นฐานของสิ่งที่เป็นประโยชน์สูงสุดแก่สังคมโดยรวม

5. กลไกการเมืองที่ชอบธรรม (Political Legitimacy) กระบวนการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองมีความชอบธรรมและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม เช่น การได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีคุณภาพการมีคณะรัฐมนตรีที่ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม การมีระบบราชการที่สุจริตโปร่งใสตรวจสอบได้ การมีกระบวนการเปิดเผยทรัพย์สินและหนี้สินของ

นักการเมือง การมีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ทำหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยเจ้าหน้าที่รัฐที่ร้ายวณผิดปกติ

6. ความเสมอภาค (Equity) ประชาชนทุกคนมีความสามารถอย่างเท่าเทียมกัน ในการเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ ในสังคม เช่น โอกาสพัฒนาหรือมีความเป็นอยู่ที่ดี โดยรัฐเป็นผู้จัดสรร สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการโดยเท่าเทียมกัน

7. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) กระบวนการ และสถาบันต่าง ๆ เช่น รัฐสามารถจัดสรร ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมโดยรวม รวมถึงการทำงานที่รวดเร็ว มีคุณภาพและ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

8. พันธะความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) การตัดสินใจใด ๆ ของ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนต้องกระทำโดยมีพันธะความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำ ต่อสาธารณชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน่วยงานนั้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ ส่วนรวมเป็นหลักและมีจิตใจเสียสละเห็นคุณค่าสังคมที่ตนเองสังกัดอยู่

9. การมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Vision) การที่ผู้นำและประชาชนใน ประเทศมีวิสัยทัศน์ในการสร้างธรรมาภิบาล และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ ศักดิ์, 2541)

ในส่วนขององค์ประกอบของธรรมาภิบาล ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน จะเน้นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการให้บริการของรัฐดังนี้

1. หลักนิติธรรม คือ กฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีความเป็นธรรม สามารถ ปกป้องคนดีและลงโทษคนไม่ดีได้ มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะกับสภาพการณ์ที่ เปลี่ยนไป การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใสและตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ประชาชนตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ของตนเอง เข้าใจ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในกรณีต่าง ๆ

2. หลักความโปร่งใส คือ มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการและสำรวจจำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน หรือสอบสวนเจ้าหน้าที่ ของรัฐ มีเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของส่วนราชการมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ ส่วนราชการมีตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผยต่อสาธารณะ

3. หลักความรับผิดชอบ คือ การได้รับการยอมรับและความพอใจจากผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้อง การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของงานที่ปฏิบัติ คุณภาพของงานทั้ง

ด้านปริมาณ ความถูกต้อง ครบถ้วน รวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และจำนวนการร้องเรียนหรือการกล่าวหาที่ได้รับ

4. ความคุ้มค่า คือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

5. การมีส่วนร่วม คือ ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการต่าง ๆ รวมถึงการประหยัดงบประมาณ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบ และจำนวนผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นหรือจำนวนข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นของประชาชน

6. หลักคุณธรรม คือ การดำเนินการเรื่องต่าง ๆ รวมถึงคุณภาพของการเข้ามามีส่วนร่วมการร้องเรียนหรือร้องทุกข์ในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในและนอกองค์กรลดลง คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น มีการบริการจัดการและใช้ทรัพยากรในชาติอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด สังคมมีเสถียรภาพ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยความมีระเบียบวินัย (ปธาน สุวรรณมงคล, 2558)

สรุปได้ว่าธรรมาภิบาลหรือการบริหารที่ดีประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งแต่ละสำนักได้กำหนดไว้ที่ตรงกันมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการกระจายอำนาจ หลักกลไกการเมืองที่ซื่อสัตย์ หลักการมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบสำคัญที่ตรงกัน 6 องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น มาใช้ในการศึกษาวิจัยนี้

2.2.2 ความสำคัญของธรรมาภิบาลต่อการบริหารภาครัฐ

ถวิลวดี บุรีกุล (2545) กล่าวว่า ธรรมาภิบาลจัดเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครองในปัจจุบัน เพราะโลกปัจจุบันได้หันไปให้ความสนใจกับเรื่องของโลกาภิวัตน์และธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น แทนการสนใจเรื่องการพัฒนาอุตสาหกรรมดังแต่ก่อน เพราะกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจมีความสำคัญกระทบถึงกัน การติดต่อสื่อสาร การดำเนินกิจกรรมในที่หนึ่งมีผลกระทบต่ออีกที่หนึ่ง การพัฒนาเรื่องของการเมืองการปกครองได้มุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น หากจะให้ประเทศมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน การมุ่งดำเนินธุรกิจ หรือปฏิบัติราชการต่าง ๆ โดยไม่ให้ความสนใจถึงเรื่องของสังคม

ประชาชน และสิ่งแวดล้อมจึงเป็นไปไม่ได้อีกต่อไป การมีการบริหารจัดการที่ดีจึงเข้ามาเป็นเรื่องในทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเริ่มมีการนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น

ธรรมาภิบาลเป็นการจัดระเบียบของระบอบการเมืองการบริหารจัดการสาธารณะภายใต้ระบอบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมที่ให้ความสำคัญกับการถ่วงดุลอำนาจและการตรวจสอบเพื่อให้เกิดการกระจายความยุติธรรมและความร่วมมือระหว่างภาคีต่าง ๆ ธรรมาภิบาลเป็นการจัดระเบียบของระบอบการเมืองและการบริหารที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการตัดสินใจและการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติที่ภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมอย่างเสมอภาค ทุกฝ่ายมีความเท่าเทียมภายใต้กฎหมายเดียวกัน ดำเนินการอย่างมีความสำนึกรับผิดชอบ โดยผ่านกระบวนการที่เปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้ (ณดา จันทร์สม, 2557)

ธรรมาภิบาลสามารถจำแนกหลักธรรมาภิบาลออกเป็น 4 องค์ประกอบขั้นต่ำ ได้แก่ ความสำนึกรับผิดชอบ ความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูล หลักนิติรัฐ/นิติธรรม การมีส่วนร่วมสาธารณะ หลักธรรมาภิบาลทั้ง 4 องค์ประกอบ จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่ออยู่ภายใต้บริบทที่มีเสาหลักค้ำจุน 4 ปัจจัย คือ ความเข้มแข็งของรัฐ ขอบเขตจำกัดของรัฐ ความสามารถของระบบราชการ (สมบูรณ์ ลีริประชัย, 2551)

สรุปได้ว่าธรรมาภิบาลเป็นการจัดระเบียบการบริหารจัดการสาธารณะภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ที่ให้ความสำคัญกับการถ่วงดุลอำนาจและการตรวจสอบ ธรรมาภิบาลมีความสำคัญเนื่องจากให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมอย่างเสมอภาค ทุกฝ่ายในการดำเนินงานจะมีความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายเดียวกัน ดำเนินการอย่างมีความสำนึกรับผิดชอบ โดยผ่านกระบวนการที่เปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้

2.2.3 ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล

สถาบันพระปกเกล้า (2549) ได้กล่าวถึงเครื่องมือวัดหลักการบริหารจัดการที่ดีมีดังนี้

1. หลักนิติธรรม ตัวชี้วัด คือ การแบ่งแยกอำนาจ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน/บุคลากร หลักความผูกพันต่อกฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐ หลักความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา หลักความเป็นอิสระของผู้พิพากษา หลักไม่มีความผิดและไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ

2. หลักความโปร่งใส ตัวชี้วัด คือ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้โทษ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล (ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ, 2545 อ้างอิงใน สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2561)

3. หลักความรับผิดชอบ ตัวชี้วัด คือ การได้รับการยอมรับและความพอใจจาก ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของงานที่ปฏิบัติ คุณภาพของงานทั้งด้านปริมาณ ความถูกต้อง ครบถ้วน รวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และจำนวนการร้องเรียนหรือการกล่าวหาที่ได้รับ (บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และ บุญมี ลี, 2546)

4. หลักความคุ้มค่า ตัวชี้วัด คือ หน่วยงานมีการประหยัด หน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด หน่วยงานมีศักยภาพในการแข่งขัน (ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ, 2545 อ้างอิงใน สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2561)

5. หลักการมีส่วนร่วม ตัวชี้วัด คือ ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการต่าง ๆ การประหยัดงบประมาณ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบ จำนวนผู้เข้าร่วม แสดงความคิดเห็นหรือจำนวนข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นของประชาชน (บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และ บุญมี ลี, 2546)

6. หลักคุณธรรม ตัวชี้วัด คือ หน่วยงานปลอดคอร์รัปชัน หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัย หน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ (ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ, 2545 อ้างอิงใน สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2561)

สรุปได้ว่าธรรมาภิบาลมีตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบของธรรมาภิบาลที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดการบริหารจัดการที่ดีขององค์กร

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภศักดิ์ บุญญะสุด (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของกรมสอบสวนคดีพิเศษอยู่ในระดับสูง ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ การมีส่วนร่วม

ควรให้ประชาชนมีการตรวจสอบในการดำเนินงาน แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เป็นการสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานให้กับกรมสอบสวนคดีพิเศษ

สมยศ ปัญญา มาก (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พื้นที่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก และแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ผู้บริหารควรมีกลไกควบคุมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำตามข้อบังคับที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ผู้บริหารต้องทำงานโดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจครอบครัวหรือเครือญาติและพวกพ้องของตนเอง ต้องมีกลไกตรวจสอบ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารได้ และให้บริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ให้มีประโยชน์มากที่สุด

พิกุล คุณเชื่อง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า ระดับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าตามลำดับ แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และ ด้านหลักความคุ้มค่า

ชัช วงษ์วิทิต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติงานตามหลักนิติธรรม สูงที่สุด รองลงมาคือ การปฏิบัติงานตามหลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า

วิทสันต์ ไรวีบูลย์ และคณะ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสงเปลือย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

นภดล สุรณรงค์กรินทร์ (2547) ได้ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อาชีพ ศาสนา รายได้ แตกต่างกัน จะมีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

วรพจน์ ประชิตวัตติ (2541) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ศาสนา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

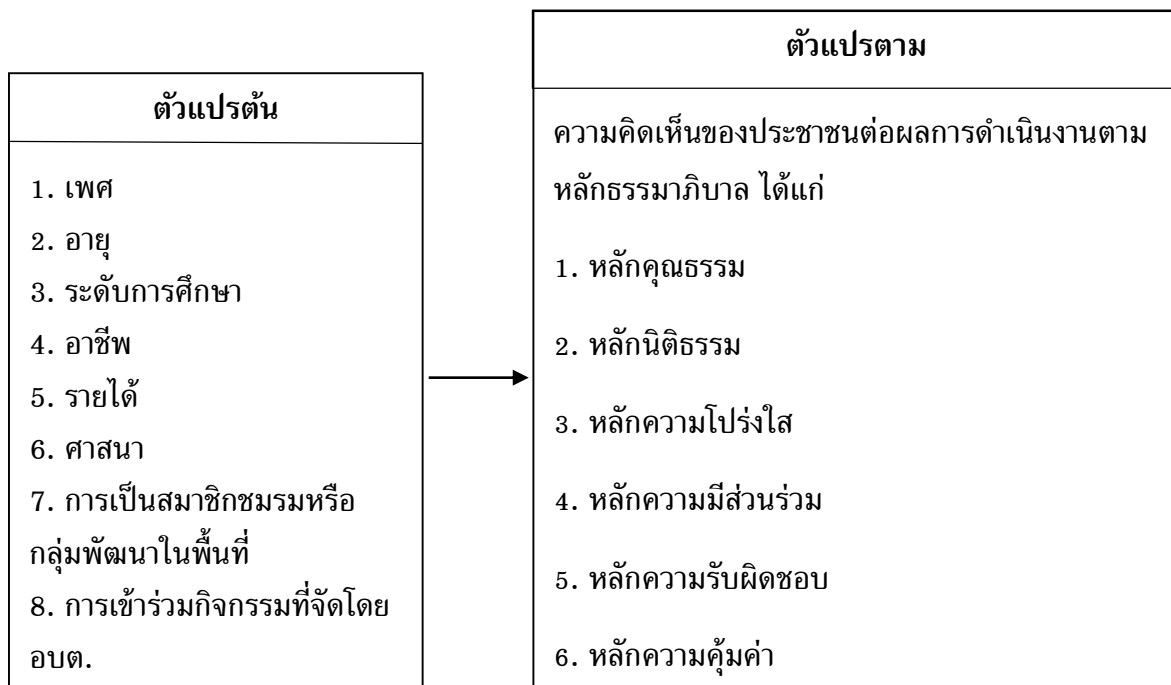
ดุจหทัย ครุฑเดชะ (2550) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุและระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี เป็นการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พบว่าการดำเนินงานขององค์กรต้องตั้งมั่นอยู่บนหลักการบริหารงานที่มีคุณธรรมคือมีความยุติธรรมในการดำเนินงาน เป็นไปตามหลักนิติธรรมคือซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำ และมีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้และการตัดสินใจของประชาชน

2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยนี้เพื่อให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอ รัตภูมิ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ยั่งยืน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมุ่งเน้นศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 การออกแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 14,121 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้กำหนดหน่วยในการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อน

แทนค่าสูตร ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{14,121}{1+14,121(0.05)^2} \\ &= \frac{14,121}{1+14,121 \times (0.0025)} \\ &= \frac{14,121}{36.3025} \\ &= 388.98 \text{ ตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ 389 ตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยมีการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ดังนี้

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้

- ศาสนา
- การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่
- การเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต.

2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

2.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่

- หลักคุณธรรม
- หลักนิติธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักความมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

3.4 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยนี้ได้แบ่งขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ได้แก่ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์
2. ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลท่าชะมวง พื้นที่อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา
3. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

3.5 เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ใช้แบบสอบถามแบบที่ให้ผู้ตอบตอบเอง เพื่อใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ การเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. ซึ่งเป็น

แบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามรายการ (Check-list) จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่แสดงความคิดเห็นตามระดับความคิดเห็น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีรายละเอียดของคำถามทั้งสิ้น 18 ข้อ ซึ่งระดับความเห็น 5 ระดับ จะใช้เกณฑ์การแปลผลที่แสดงระดับความมากน้อย ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยของประชาชนมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยของประชาชนมาก

3 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยของประชาชนปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความเห็นของประชาชนน้อย

1 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยของประชาชนน้อยที่สุด

ได้แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีคะแนนห่างกันเป็นช่วงชั้น กำหนดเกณฑ์ในแปลความหมายของคะแนนแต่ละตัวที่วัดได้ ดังนี้

ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นของประชาชนออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง โดยวิธีการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายคะแนนได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.68 – 5.00 หมายความว่า ประชาชนมีความเห็นด้วยในระดับสูง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.67 หมายความว่า ประชาชนมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 2.33 หมายความว่า ประชาชนมีความเห็นด้วยในระดับต่ำ

3.6 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การจัดทำ IOC

การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยทำการทดสอบหาคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามขอรับคำแนะนำจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และท่านผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 ท่าน หาค่า IOC เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของข้อคำถามว่าตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านประกอบด้วย

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จัทภรณ์ ตรีภูมิตูตา

1.2 ดร.สิริวิทย์ อีสโร

1.3 ดร.ฤชฎา เทพยากุล

โดยตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของข้อคำถามดังนี้

- ให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- ให้คะแนน 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- ให้คะแนน -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

เมื่อได้รับการพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 โดยผลรวมค่าความเที่ยงตรงได้ค่าเท่ากับ 0.953

2. การหาความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่มกับที่ทำการศึกษาวิจัย โดยทดลองกับประชาชนผู้มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 ชุด โดยพิจารณาจากความเข้าใจ

ในเนื้อหาและความเข้าใจในข้อความของคำถาม โดยการนำแบบสอบถามมาทดสอบหาความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นการหาค่าความคงที่ภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ใช้วิธีครอนบาช และนำมาคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไม่ต่ำกว่า 0.70 ซึ่งผลการทดสอบได้เท่ากับ 0.893 ซึ่งหมายความว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นที่สามารถใช้เก็บข้อมูลได้จริง

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้เก็บรวบรวมเป็น 2 แบบ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ ตลอดจนเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ
2. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยด้วยแบบสอบถาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา
3. แบบสอบถามจำนวน 389 ชุด สามารถเก็บคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ได้ทั้งหมด 389 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 1 ของแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ การเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. ของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา
 - 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม คือ ระดับความคิดเห็นของประชาชนมีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบาย
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ
จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

2. สถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 ค่า t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรระหว่าง
2 กลุ่ม โดยจะนำมาใช้ทดสอบปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแปรเพศ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง โดยใช้สูตร Independent sample t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น
ทางสถิติ ร้อยละ 95

2.2 ค่า F-test ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way
ANOVA Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่
มากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่ม
พัฒนาในพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนที่มี
ภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบล ท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบ อันได้แก่ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. 3) นำผลการวิจัยที่ได้ มาเสนอแนะปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี ในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 389 คน และนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรระหว่าง 2 กลุ่ม และค่า F-test ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) เพื่อทดสอบและเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล และผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของประชาชน
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาค่า t-test
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาค่า F-test

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	180	46.3
	หญิง	209	53.7
	รวมเป็น	389	100.0
อายุ	20 – 30 ปี	5	1.3
	31 – 40 ปี	106	27.2
	41 – 50 ปี	140	36.0
	51 ปีขึ้นไป	138	35.5
	รวมเป็น	389	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	118	30.3
	มัธยมศึกษา/ปวช.	125	32.1
	ปวส./ปริญญาตรี	111	28.5
	ปริญญาตรีขึ้นไป	35	9.0
	อื่นๆ	-	-
	รวมเป็น	389	100.0
อาชีพ	เกษตรกร	120	30.8
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	119	30.6
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	12.9
	พนักงานบริษัท	69	17.7
	รับจ้างทั่วไป	28	7.2
	อื่นๆ	3	0.8
	รวมเป็น	389	100.0
ศาสนา	อิสลาม	364	93.6
	พุทธ	25	6.4
	อื่นๆ	-	-
	รวมเป็น	389	100.0
รายได้	ต่ำกว่า 10,000 บาท	90	23.1
	10,000 – 15,000 บาท	138	35.5
	15,001 – 20,000 บาท	131	33.7
	มากกว่า 20,000 บาท	30	7.7
	รวมเป็น	389	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเป็นสมาชิกชมรมหรือ กลุ่มพัฒนาในพื้นที่	เป็นสมาชิก	98	25.2
	เป็นกรรมการ	25	6.4
	ไม่เป็น	226	68.4
	รวมเป็น	389	100.0
การเข้าร่วมกิจกรรมที่จัด โดยองค์การบริหารส่วน ตำบลท่าชะมวง	เคยเข้าร่วม	130	33.4
	ไม่เคยเข้าร่วม	259	66.6
	รวมเป็น	389	100.0

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมา คือ เพศชาย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมา คือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 และน้อยที่สุด คือ ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมา คือ ประถมศึกษา จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมา คือ ปวส./ปริญญาตรี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และน้อยที่สุด คือ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมา คือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมา คือ พนักงานบริษัท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 รองลงมา คือ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 รองลงมา คือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และน้อยที่สุดคือ อาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 รองลงมา คือ ศาสนาพุทธ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นเงิน 10,000-15,000 บาท จำนวน

138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา คือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมา คือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และน้อยที่สุด คือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 68.4 รองลงมา คือ เป็นสมาชิก จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 และน้อยที่สุด คือ เป็นกรรมการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 66.6 และเคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	\bar{X}	S.D	แปรผล
1. ธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรม	3.63	0.06	ปานกลาง
1. เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ไม่เลือกปฏิบัติ	3.97	0.22	สูง
2. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม	3.89	0.31	สูง
3. เจ้าหน้าที่มีการใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่ทันสมัยและใช้บังคับด้วยความเป็นธรรม	3.04	0.20	ปานกลาง
2. ธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรม	3.23	0.09	ปานกลาง
1. เจ้าหน้าที่ยึดความถูกต้องในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน	3.08	0.31	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่าง	2.90	0.43	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเต็มใจ จริงใจ สำนึกในหน้าที่ ชยันตทน	3.71	0.49	สูง
3. ธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส	2.80	0.08	ปานกลาง
1. อบต.เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้	2.24	0.43	ต่ำ
2. กระบวนการทางการเมือง การเลือกตั้งผู้บริหาร มีความชอบธรรม เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม	4.05	0.27	สูง
3. ประชาชนสามารถติดตามและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมของ อบต.ได้อย่างสม่ำเสมอ	2.12	0.33	ต่ำ
4. ธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.54	0.14	ปานกลาง
1. อบต.มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน	3.95	0.22	สูง
2. อบต.มีการตอบสนองและนำความคิดเห็นที่รับฟัง ไปใช้ในการตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน	3.50	0.50	ปานกลาง
3. อบต.มีกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ให้ประชาชนได้ร่วมคิด ร่วมตรวจสอบ	3.17	0.38	ปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	\bar{X}	S.D	แปลผล
5. ธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ	3.61	0.12	ปานกลาง
1. เจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง	3.91	0.29	สูง
2. อบต.มีการจัดกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวม	3.87	0.46	สูง
3. เจ้าหน้าที่ใส่ใจปัญหาของประชาชนและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา	3.05	0.26	ปานกลาง
6. ธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า	3.56	0.17	ปานกลาง
1. ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆของ อบต. ได้มีการจัดรูปแบบกิจกรรมอย่างเหมาะสม	3.95	0.23	สูง
2. มีการบำรุงรักษาสถานที่สาธารณะ มีการจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน อย่างเหมาะสม	3.06	0.25	ปานกลาง
3. ในการจัดทำบริการสาธารณะ สาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้างต่างๆ มีการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ	3.67	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบ ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน พบว่า ธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ไม่เลือกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม ($\bar{X} = 3.89$) และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีการใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่ทันสมัยและใช้บังคับด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.04$) ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ อบต. มีการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวม ($\bar{X} = 3.87$) และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ใส่ใจปัญหาของประชาชนและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา

($\bar{X} = 3.05$) ธรรมชาติที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมชาติด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของอบต. ได้มีการจัดรูปแบบกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ ในการจัดทำบริการสาธารณะ สาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้างต่างๆ มีการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.67$) และน้อยที่สุด คือ มีการบำรุงรักษาสถานที่สาธารณะ มีการจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.06$) ธรรมชาติที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมชาติด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า อบต. มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีการตอบสนองและนำความคิดเห็นที่รับฟังไปใช้ในการตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.50$) และน้อยที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ให้ประชาชนได้ร่วมคิด ร่วมตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.17$) ธรรมชาติที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ธรรมชาติด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเต็มใจ จริงใจ สำนึกในหน้าที่ ชยันตทน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ยึดความถูกต้องในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.08$) และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่าง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.90$) ธรรมชาติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ธรรมชาติด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า กระบวนการทางการเมือง การเลือกตั้งผู้บริหาร มีความชอบธรรม เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.24$) และน้อยที่สุด คือ ประชาชนสามารถติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.12$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลและผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ที่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลัก ธรรมาภิบาล จำแนกตามเพศ ด้วยค่าสถิติที (Independent sample t-test)

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	180	3.40	0.09	0.032	0.974
หญิง	209	3.40	0.08		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามเพศ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนเพศชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับเพศหญิง ($\bar{X} = 3.40$) ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และระดับความคิดเห็นของประชาชนเพศชายและเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.974) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. ด้วยค่าสถิติที (Independent sample t-test)

การเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
เคยเข้าร่วม	130	3.40	0.08	0.806	0.421
ไม่เคยเข้าร่วม	259	3.39	0.09		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. พบว่าประชาชนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. จำนวน 259 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$) ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. จำนวน 130 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.40$) ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับความคิดเห็นของประชาชนที่เคยเข้าร่วมและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดย อบต. มีระดับความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.421) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 5 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอายุโดยสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) โดยค่า

F-test

ระดับความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.074	3	0.025	3.583	0.014
ภายในกลุ่ม	2.636	385	0.007		
รวม	2.709	388			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.014) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่อายุ กับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

	อายุ	จำนวน	\bar{X}	(1)	(2)	(3)	(4)
(1)	20-30 ปี	5	3.33		-.045*	-.069*	-.073*
(2)	31-40 ปี	106	3.38			-.023*	-.028*
(3)	41-50 ปี	140	3.40				-.004
(4)	51 ปีขึ้นไป	138	3.41				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 138 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 140 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 106 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.38$) และน้อยที่สุด คือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 5 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ อายุกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล พบว่า กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันกับกลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันกับกลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 7 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.070	3	0.023	3.407	0.018
ภายในกลุ่ม	2.639	385	0.007		
รวม	2.709	388			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.018) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระดับการศึกษา กับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	(1)	(2)	(3)	(4)
(1) ประถมศึกษา	118	3.40		.014	.011	-.033*
(2) มัธยมศึกษา/ปวช.	125	3.38			-.002	-.047*
(3) ปริญญาตรี/ปวส.	111	3.39				-.045*
(4) ปริญญาตรีขึ้นไป	35	3.43				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 8 พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 35 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 118 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี/ปวส. จำนวน 111 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$) และน้อยที่สุด คือ ประชาชนที่มี

ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 125 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ระดับการศึกษา กับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. และ ปริญญาตรี/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 9 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอาชีพ

ระดับความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.035	5	0.007	0.990	0.423
ภายในกลุ่ม	2.675	383	0.007		
รวม	2.709	388			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.423) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามศาสนา

ระดับความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.001	1	0.001	0.109	0.741
ภายในกลุ่ม	2.708	387	0.007		
รวม	2.709	388			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามศาสนา พบว่า ประชาชนที่มีศาสนาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.741) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 11 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามรายได้

ระดับความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.007	3	0.002	0.337	0.799
ภายในกลุ่ม	2.702	385	0.007		
รวม	2.709	388			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง

อำเภอ รัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.799) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามการเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่

ระดับความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.002	2	0.001	0.158	0.854
ภายในกลุ่ม	2.707	386	0.007		
รวม	2.709	388			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามการเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ พบว่า ประชาชนที่มีการเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.854) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบ อันได้แก่ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอ รัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต. และนำผลการวิจัยที่ได้ มาเสนอแนะปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี ในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 389 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS ค่าทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test โดยใช้สูตร Independent sample t-test ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ ร้อยละ 95 ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรระหว่าง 2 กลุ่ม และค่า F-test ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.0 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 32.1 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 30.8 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 93.6 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นเงิน 10,000-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.5 ส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 68.4 ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง คิดเป็นร้อยละ 66.6

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวม พบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน พบว่าธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ไม่เลือกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม ($\bar{X} = 3.89$) และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ที่มีการใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่ทันสมัยและใช้บังคับด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.04$) ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ อบต. มีการจัดกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวม ($\bar{X} = 3.87$) และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ใส่ใจปัญหาของประชาชนและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.05$) ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า

($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆของ อบต. ได้มีการจัดรูปแบบกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ ในการจัดทำบริการสาธารณะ สาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้างต่างๆ มีการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.67$) และน้อยที่สุด คือ มีการบำรุงรักษาสถานที่สาธารณะ มีการจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.06$) ธรรมชาติภูมิที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ธรรมชาติภูมิด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีการตอบสนองและนำความคิดเห็นที่รับฟังไปใช้ในการตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.50$) และน้อยที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ให้ประชาชนได้ร่วมคิด ร่วมตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.17$) ธรรมชาติภูมิที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ธรรมชาติภูมิด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเต็มใจ จริงใจ สำนึกในหน้าที่ ชัยนอดทน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ยึดความถูกต้องในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.08$) และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่าง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.90$) ธรรมชาติภูมิที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ธรรมชาติภูมิด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า กระบวนการทางการเมือง การเลือกตั้งผู้บริหาร มีความชอบธรรม เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ ($\bar{X} = 2.24$) และน้อยที่สุด คือ ประชาชนสามารถติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.12$)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงแตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ

จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย และประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (พิกุล คุณเชื้อ, 2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า ระดับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของ (วิทสันต์ ไร่วิบูลย์ และคณะ, 2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสงเปลือย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ (ศุภศักดิ์ บุญญะสุต, 2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของกรมสอบสวนคดีพิเศษอยู่ในระดับสูง และขัดแย้งกับการศึกษาของ (สมยศ ปัญญา มาก, 2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พื้นที่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก และขัดแย้งกับการศึกษาของ (ชลัช วงษ์วิฑิต, 2558) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ในความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า การที่ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงอำเภอรัตนภูมิจังหวัดสงขลาตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งถือได้ว่าเป็นระดับความคิดเห็นของประชาชนที่เห็นด้วยกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงอำเภอรัตนภูมิจังหวัดสงขลาในระดับเห็นด้วยปานกลางหรืออาจเทียบได้ว่ามีความพึงพอใจในระดับปานกลางนั้น เหตุผลส่วนหนึ่งมาจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยึดกรอบในการบริหารราชการแบบธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี และหน่วยงานได้มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในระดับเท่า ๆ กันทุกด้าน ไม่ได้โดดเด่นในด้านใดเป็นพิเศษ ด้วยเหตุผลดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงอำเภอรัตนภูมิจังหวัดสงขลา จึงได้มีการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการบริหารเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านจากความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงอำเภอรัตนภูมิจังหวัดสงขลา ต่อผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลนั้น สรุปได้ดังนี้

ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จะมีความโดดเด่นในด้านการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีในปี พ.ศ.2558 และ พ.ศ.2562 แต่มุมมองความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายความว่ายังคงสามารถพัฒนาให้ยิ่งขึ้นได้อีก เมื่อพิจารณาพบว่าธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนั้นเพราะหน่วยงานภาครัฐมีหลักสำคัญในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ คือ ทุกหน่วยงานจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่มีการบัญญัติไว้ และต้องมีการใช้อำนาจและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่ได้วางไว้ ประชาชนจึงมีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ได้มีการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ไม่เลือกปฏิบัติ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจึงเห็นว่า ในเรื่องนี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รวมถึงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม และมีการใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่ทันสมัยและใช้บังคับด้วยความเป็นธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งบรรลุ

นิติภาวะเป็นผู้มีวุฒิภาวะ จึงมีความเข้าใจในลักษณะของการบริหารงานโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย มีความเข้าใจในลักษณะของการบริหารงานโดยอาศัยอำนาจทางกฎหมายได้ ดังนั้นจึงมีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงอำเภอรัตนภูมิจังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ในด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก

ลำดับรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ ซึ่งประชาชนมีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับรองลงมาจากธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรม เป็นเช่นนั้นเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้มีการกำหนดแนวทางในการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดีหรือการบริหารตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ในด้านความรับผิดชอบต่อประชาชนมีความคิดเห็นเห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียด ในเรื่องความตั้งใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดแก่ส่วนรวม และใส่ใจปัญหาของประชาชน ซึ่งภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางนั้นหมายความว่าสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้อีก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงจะต้องมีการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง โดยในการจัดกิจกรรมควรให้ประชาชนได้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม ประเมินการให้บริการ ในรูปแบบต่างๆที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น ประเมินผ่านทางแอปพลิเคชันต่างๆ หรือ แบบประเมินในรูปแบบของแบบสอบถาม หรือ การให้คะแนนเพื่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงจะสามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงในการกิจกรรมต่างๆในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น และในการแก้ปัญหาต่างๆ ของประชาชน เจ้าหน้าที่จะต้องใส่ใจปัญหาของประชาชนและมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น

ลำดับต่อมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรองลงมาจากหลักความรับผิดชอบต่อประชาชนมองว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ โดยมีการจัดรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมในระดับสูง ส่วนการจัดทำบริการสาธารณะสิ่งก่อสร้างต่างๆ มีการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและมีการบำรุงสถานที่สาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายความว่าสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้อีก โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงควรมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนถึงความต้องการของประชาชนในด้านบริการสาธารณะอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้จัดบริการสาธารณะให้ตรงกับตามความต้องการและเกิด

ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนอย่างแท้จริง รวมถึงเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการเข้ารับบริการสาธารณะ พร้อมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะของประชาชนและนำไปพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น

ลำดับต่อมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วม ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยรองลงมาจากหลักความคุ้มค่า ประชาชนมองว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้บริหารจัดการโดยมุ่งเน้นในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ โดยมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในระดับที่ดี แต่มีการตอบสนองต่อความคิดเห็นที่ได้รับฟังโดยการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายความว่าสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้อีก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกและเพิ่มโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ารับบริการ หรือมีส่วนร่วมในดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง โดยเพิ่มการตอบสนองและนำความคิดเห็นที่รับฟังจากประชาชนไปใช้ในการตัดสินใจหรือปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเพิ่มการสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตรวจสอบ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงให้มากยิ่งขึ้น

ลำดับต่อมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรม ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยรองลงมาจากหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ขยันอดทนในระดับที่ดี และมีการยึดความถูกต้องในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต มีการเคารพในความแตกต่างของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง นั้นหมายความว่าสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้อีก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงจะต้องมีการพัฒนาในการให้บริการให้ประชาชนได้เข้ารับบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

ลำดับสุดท้าย คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย โดยประชาชนมองว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ท่าชะมวงมีกระบวนการทางการเมือง การเลือกตั้งผู้บริหาร มีความชอบธรรมเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมอยู่ในระดับที่ดี แต่ข้อกำหนดนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนควรรู้ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงยังมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ และให้ประชาชนได้สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงยังอยู่ในระดับที่ต่ำ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงจึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ให้มากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มช่องทางในการสื่อสารที่หลากหลายและมีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ เช่น มีการเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข้อมูล

ข่าวสารผ่านแอปพลิเคชันเฟซบุ๊ก มีช่องทางการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ เพื่อให้ประชาชนได้มีช่องทางในการติดต่อสอบถาม หาข้อเท็จจริง ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น มีการติดประกาศและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ มีรูปแบบเนื้อหาสาระที่ถูกต้องตามความเป็นจริง อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความน่าสนใจและทันสมัย

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล โดยนำข้อมูลทั่วไปของประชาชนมาทดสอบเพื่อหาความแตกต่างของความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงอำเภอรัตนภูมิจังหวัดสงขลา ซึ่งการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงแตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อาชีพ รายได้ ศาสนา การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง แตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (นภดล สุรนัครินทร์, 2547) ได้ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อาชีพ ศาสนา รายได้ แตกต่างกัน จะมีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ (วรพจน์ ประชิตวัตติ, 2541) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ศาสนา

อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงที่มีปัจจัยส่วนบุคคลอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.38$) และน้อยที่สุด คือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ อายุกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลัก ธรรมาภิบาล พบว่า กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันกับกลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันกับกลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเนื่องจากว่า แม้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีนโยบายในการให้บริการแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริงแล้วประชาชนที่มีระดับอายุต่าง ๆ นั้น ย่อมมีโอกาสที่จะได้เข้ารับบริการหรือได้รับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ท่าชะมวงแตกต่างกันไป จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ซึ่งประชาชนที่มีอายุมากกว่าจะมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า เป็นเช่นนี้เพราะประชาชนที่มีอายุมากกว่าจะมีความสนใจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า เพราะมีประสบการณ์การเข้ารับบริการจากหน่วยงานที่มากกว่า จึงมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมากกว่ากลุ่มคนที่มีอายุน้อยกว่า จึงมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าและมีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป

พิจารณาปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีระดับ

การศึกษาระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมา คือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี/ปวส. มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$) และน้อยที่สุด คือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ระดับ การศึกษากับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล พบว่า ประชาชนที่มีระดับ การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. และ ปริญญาตรี/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็น เช่นนี้เพราะถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ทำชะมวงจะมีนโยบายในการส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชนโดยเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการ ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน แต่เมื่อ พิจารณาถึงปัจจัยระดับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนที่ไม่เท่ากันแล้วนั้น ประชาชนที่ได้รับ การศึกษามากกว่าหรือมีการสำเร็จการศึกษาที่สูงกว่า อาจจะมีทัศนคติหรือมุมมองที่มองกว้าง มักมีทัศนคติในเชิงบวกมากกว่า รวมถึงมีความพยายามในการแสวงหาข้อมูลหรือเท็จจริงต่าง ๆ ใน การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำชะมวงมากกว่า จึงมีโอกาสที่จะได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสาร รับการบริการ รับข้อมูลข่าวสารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำชะมวง มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาที่ต่ำกว่า จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลทำชะมวง ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับการศึกษาของ (ดุจหทัย ครุฑเดชะ, 2550) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุและระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตถุมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตถุมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตถุมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน พบว่า ธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ไม่เลือกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีการใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่ทันสมัยและใช้บังคับด้วยความเป็นธรรม ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงควรให้ความสำคัญกับการใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่เหมาะสมและทันสมัย มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาระสำคัญที่ประชาชนควรทราบให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง เช่น มีการปิดประกาศและประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ

ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวม และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ใส่ใจปัญหาของประชาชนและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา ดังนั้นจึงควรพัฒนาในเรื่องของการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่ควรมีความรวดเร็ว มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น ควรเพิ่มช่องทางให้ประชาชนได้มีโอกาสในการสื่อสาร แจ้งปัญหากับทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงให้สะดวกและมีการตอบสนองที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มช่องทางการสื่อสารและพัฒนาการตอบสนอง เช่น ผ่านช่องทางแอปพลิเคชัน ไลน์ เฟซบุ๊ก ให้เป็นช่องทางการสื่อสารที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและมีเจ้าหน้าที่ตอบกลับข้อความแก่ประชาชนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว รวมถึงใส่ใจและแก้ไขปัญหาให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ได้มีการจัดรูปแบบกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ในการจัดทำบริการสาธารณะ สาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ มีการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และน้อยที่สุด คือ มีการบำรุงรักษาสถานที่สาธารณะ มีการจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินอย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงควรพัฒนาในเรื่องของการบำรุงรักษาสถานที่สาธารณะ การจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน อย่างเหมาะสม โดยมีการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ดียิ่งขึ้น และจัดการการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ป่าไม้ ด้วยความเหมาะสมและเป็นธรรม

ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีการตอบสนองและนำความคิดเห็นที่รับฟังไปใช้ในการตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน และน้อยที่สุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ให้ประชาชนได้ร่วมคิด ร่วมตรวจสอบ ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาในด้านการสื่อสาร ควรเพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็น ติดต่อบริการ มากยิ่งขึ้น เพิ่มช่องทางและเปิดเวทีให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ควรมีกล่องรับความคิดเห็นปิดไว้ ณ ที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงด้วย และควรจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง เป็นกิจกรรมที่เข้าถึงประชาชนทุกช่วงวัย ใส่ใจความต้องการประชาชนมากยิ่งขึ้น

ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเต็มใจ จริงใจ สำนึกในหน้าที่ ขยันอดทน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ยึดความถูกต้องในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่าง ดังนั้นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ควรมีการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมกับความจำเป็นของพื้นที่ และครอบคลุมความต้องการของประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ ทุกช่วงอายุ ทุกระดับการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและมีดำเนินงานด้วยความเป็นธรรม มีการขับเคลื่อนนโยบายนานโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และให้ประชาชนได้มีโอกาสประเมินผลงานของเจ้าหน้าที่ โดยอาจจะมีการแจกแบบประเมินให้ประชาชนได้ทำการประเมินผลการดำเนินงาน โดยอาจจะใช้ปุ่มกดให้คะแนน หรือจุด

เขียนแสดงความคิดเห็น เพื่อนำไปพิจารณาและพัฒนาต่อไป เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรมต่อไป

ธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า กระบวนการทางการเมือง การเลือกตั้งผู้บริหาร มีความชอบธรรม เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ และน้อยที่สุด คือ ประชาชนสามารถติดตามและ ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงได้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นควรพัฒนาในด้านการเปิดเผยการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสให้ประชาชนได้ทราบ ในการจัดโครงการ หรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ตัวแทนของประชาชนได้เข้าร่วมการประชุมรับฟังการ ดำเนินงาน การชี้แจงงบประมาณต่าง ๆ ให้ประชาชนได้มีโอกาสสอบถามและเสนอแนะในแผนการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมพูดคุยเสนอแนะ ถึงผลที่ได้รับ สถานะการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงในมุมมองของ ประชาชน และนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้ที่มีประสิทธิภาพ และควรมีการ เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ ให้มากยิ่งขึ้น ให้มีความเคลื่อนไหวอย่าง สม่ำเสมอ ควรเพิ่มช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ให้ทั่วถึงและง่ายแก่ การเข้าถึง และมีเนื้อหาใจความสำคัญที่เข้าใจได้ง่าย มีช่องทางการตรวจสอบการดำเนินงาน การสื่อสาร ผ่านทางเทคโนโลยี หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ทันสมัย

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของ ประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัด สงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ และ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ท่าชะมวงจึงควรให้ความสำคัญกับความแตกต่างของประชาชน โดยในการจัดโครงการหรือ กิจกรรมต่าง ๆ ควรจัดให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมกับประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงอายุ ทุกระดับการศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสรับความรู้อย่างเท่าเทียมกัน เช่น มีการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในหลากหลายช่องทาง อย่างสม่ำเสมอ มีรูปแบบการนำเสนอที่ น่าสนใจ เช่น จัดทำเป็นคลิปวิดีโอสั้นเผยแพร่ในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กในทุก ๆ เดือน หรือบ่อยครั้ง ตามสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอและน่าสนใจ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในคลิปวิดีโอ รับบทบาท ตามความถนัด อาจมีการจัดรายการให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สู่ประชาชน หรือประชาชนสู่ประชาชน

สลับกันไป โดยการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง จะทำให้การติดตามข้อมูล ข่าวสารน่าสนใจ ประชาชนจะเข้ามาติดตามข้อมูลข่าวสาร ให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน มีความสนใจและมีความสะดวกในการเข้าถึงการรับบริการจากหน่วยงาน มีโอกาสในการรับรู้ ข่าวสาร สามารถค้นคว้าหาข้อเท็จจริงตรวจสอบการดำเนินงาน มีความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม. (2552). มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น วิสัยทัศน์กระจายอำนาจและการบริหารงานท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- ชลัช วงษ์วิฑิต. (2558). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก
<http://www.journalgrad.ssrui.ac.th/index.php/issue14/article/view/370>
- ดุจดัทย์ คุรุฑเดชะ. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. สืบค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2563, เข้าถึงได้จาก
<http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=282100>
- ดวงตา ราชอาษา. (2558). แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในยุคทุนนิยม. สืบค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2563, เข้าถึงได้จาก
http://www.praewa.ksu.ac.th/new2017/file/20170317_6167216169
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2552). ทศธรรม ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส.
- ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ. (2545). โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2541). ธรรมรัฐแห่งชาติดุทธศาสตร์สู่ทนายนะประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- ธรรมรังสี วรรณโก. (2550). องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับสาธารณสุขสมบัติของแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นพพล สุรศักดิ์รินทร์. (2547). การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่คณะของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://cmuir.cmu.ac.th/handle/6653943832/31815>
- บวรศักดิ์ อูวรรณโณ. (2545). *ธรรมาภิบาลในองค์กรอิสระ*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ลี. (2546). *รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). *การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- พิกุล คุณเชื่อง. (2559). *การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/issue/view/3390>
- วิหสันต์ ไร่วิบูลย์ และคณะ. (2557). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563, เข้าถึงได้จาก http://gjournal.ksu.ac.th/file/20150728_0459187528.pdf
- วรพจน์ ประชิตวัตติ. (2541). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.western.ac.th/media/attachments/2019/01/11/1.-.-.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

วรภัทร โธธนเกษม. (2542). การสร้าง Good Governance ในองค์กร. วารสาร กสท., (ตุลาคม),
หน้า 17 – 18.

ศุภศักดิ์ บุญญะสุด. (2561). ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตาม
หลักธรรมาภิบาล ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน
2562, เข้าถึงได้จาก [https://www.tci-
thaijo.org/index.php/jsi/article/view/140317](https://www.tci-thaijo.org/index.php/jsi/article/view/140317)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและมูลนิธิสถาบันวิจัยกฎหมาย. (2546). พระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ร่วมกับ มูลนิธิ
สถาบันวิจัยกฎหมาย.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ
บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สถาบันพระปกเกล้า. (2549). ทศวรรษ ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ :
สถาบันพระปกเกล้า.

สมยศ ปัญญามาก. (2561). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พื้นที่อำเภอแมริม จังหวัด
เชียงใหม่. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก
<https://www.tci-thaijo.org/index.php/jsi/article/view/143953>

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2561). ธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบทางสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อานันท์ ปันยารชุน. (2541). *คนดีที่สังคมยังต้องการ*. กรุงเทพฯ : แสงดาวการพิมพ์.
- อรรถัย ก๊กผล. (2561). *ท้องถิ่น “ทบทวน ทำทนาย” เพื่อการจัดบริการสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง
อำเภอรัษฎมิจังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัษฎมิจังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ข้อมูลในแบบสอบถามมิได้มีผลเสียหรือก่อให้เกิดความเสียหายในตัวท่านแต่อย่างใด ข้อมูลส่วนบุคคลผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับจะไม่เปิดเผยแก่สาธารณะ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัษฎมิจังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 20 – 30 ปี 2. 31 – 40 ปี
 3. 41 – 50 ปี 4. 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา/ปวช.
 3. ปวส./ปริญญาตรี 4. ปริญญาตรี ขึ้นไป

4. อาชีพ

1. เกษตรกร 2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
 3. ราชการ/รัฐวิสาหกิจ 4. พนักงานบริษัท
 5. รับจ้างทั่วไป 6. อื่น ๆ

5. ศาสนา

1. อิสลาม 2. พุทธ
 3. คริสต์ 4. อื่น ๆ

6. รายได้

1. ต่ำกว่า 10,000 บาท 2. 10,000 – 15,000 บาท
 3. 15,001 – 20,000 บาท 4. มากกว่า 20,000 บาท

7. การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มพัฒนาในพื้นที่

1. เป็นสมาชิก 2. เป็นกรรมการ
 3. ไม่เป็น

8. การเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยอบต.

1. เคยเข้าร่วม 2. ไม่เคยเข้าร่วม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง
อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียง

1 ช่อง

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	เห็นด้วย มาก (4)	เห็นด้วย ปาน กลาง (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อย ที่สุด (1)
ด้านหลักนิติธรรม					
1. เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานอย่าง เคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม ไม่ เลือกปฏิบัติ เช่น การจัดเก็บภาษี					
2. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความ ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม					
3. เจ้าหน้าที่มีการใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับที่ทันสมัย และใช้บังคับกับ ประชาชนด้วยความเป็นธรรม					
ด้านหลักคุณธรรม					
4. เจ้าหน้าที่ยึดความถูกต้องในทุก ขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เช่น การ คัดเลือกพนักงาน การกำหนดอัตรา ภาษี การบังคับใช้กฎต่างๆ ของอบต.					
5. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต และเคารพในศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ เคารพความแตกต่าง					
6. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเต็ม ใจ จริงใจ สำนึกในหน้าที่ ขยันอดทน					

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านหลักความโปร่งใส					
7. อบต.เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญ ที่ประชาชนควรรู้ เช่น ข้อบัญญัติ งบประมาณ และข้อมูลการจัดซื้อ – จัดจ้าง					
8. กระบวนการทางการเมือง การ เลือกตั้งผู้บริหารของ อบต. มี ความชอบธรรมและเป็นที่ยอมรับของ คนในสังคม					
9. ประชาชนสามารถติดตามและ ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมของ อบต.ได้อย่างสม่ำเสมอ					
ด้านหลักการมีส่วนร่วม					
10. อบต.มีการเปิดรับฟังความ คิดเห็นจากประชาชน เช่น การประชา พิจารณ์ การแสดงประชามติ					
11. อบต.มีการตอบสนองและนำ ความคิดเห็นที่รับฟัง ไปใช้ในการ ตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
12. อบต.มีกิจกรรมสนับสนุนการมี ส่วนร่วมของประชาชน เช่น ให้ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร ให้ประชาชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็น ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบผลการกระทำนั้น					

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านหลักความรับผิดชอบ					
13. เจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง					
14. อบต. มีการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวม					
15. เจ้าหน้าที่ใส่ใจปัญหาของประชาชน และกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา					
ด้านหลักความคุ้มค่า					
16. ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต. ได้มีการจัดรูปแบบกิจกรรม สถานที่ และระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ที่เหมาะสม					
17. มีการบำรุงรักษาสถานที่สาธารณะ มีการจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน อย่างเหมาะสม					
18. ในการจัดทำบริการสาธารณะ การสาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น ถนน อาคาร มีการใช้ทรัพยากรในการก่อสร้างที่มีประสิทธิภาพ พิจารณาจากผลงานมีคุณภาพ คงทน แข็งแรง เกิดประโยชน์ในการใช้งาน					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นางสาวธัญญรัตน์ ทองขาว	
เลขประจำตัวนักศึกษา	6110521515	
วุฒิการศึกษา		
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2558